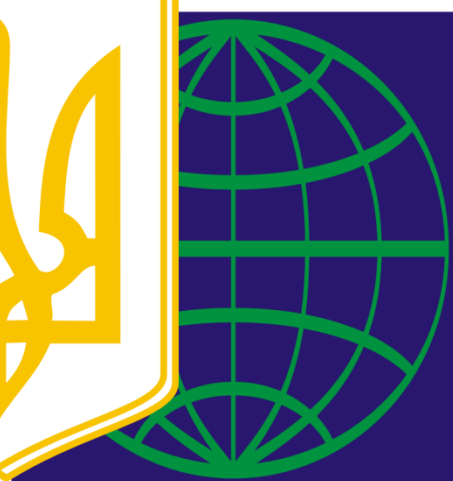

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 9

01.05.2018 – 15.05.2018

Foreign
Policy
Research
Institute

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
«Нормандський формат» з Порошенком	3
Інші події в ЄС	5
Зовнішня політика	12
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	12
Чи очікуються зміни у політиці «царя»?	12
Двосторонні відносини.....	14
США	14
Японія	14
Болгарія	15
Словенія.....	15
Норвегія	16
Опір російській гібридній війні	18
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	18
Гібридна війна: опір чи потурання?	18

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Нормандський формат» з Порошенком

На початку травня 2018 року Президент Порошенко здійснив робочий візит до Німеччини. 9 травня Президент України зустрівся з Президентом Європейської Ради Дональдом Туском. Основними питаннями які були обговорені стали: ситуація на Донбасі; продовження та можливе посилення санкційного режиму проти Росії; створення антикорупційного суду; реформування системи національної безпеки, виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС; шляхи посилення допомоги з боку ЄС. Сторони домовилися провести 20-й ювілейний Саміт Україна – ЄС влітку 2018 року у Брюсселі.¹

10 травня відбулася тристороння зустріч Петра Порошенка, Президента Франції Еммануеля Макрона та Канцлера Німеччини Ангели Меркель. У ході зустрічі лідери країн обговорили ескалацією напруженості і бойових дій з боку Російської Федерації проти українських військ та питання продовження санкцій проти Кремля. Президент також повідомив, що обговорював з лідерами Франції та Німеччини питання деокупації Криму та запровадження санкцій за незаконне проведення виборів»². Окрім того, сторони обговорили «дорожню карту» імплементації Мінських домовленостей та розміщення миротворців ООН в окупованій частині Донбасу. «Ми чітко наголошуємо, що росіяни мають підтримати проект резолюції, де була б чітко імplementована «дорожня карта» з урахуванням Мінських домовленостей та розміщення миротворчої місії. І це має бути включено в рішення Ради безпеки ООН. Це для нас абсолютно ключова позиція», - підкреслив Президент.³ Однак, перспектива того що Кремль підтримає український сценарій залишається досить примарною, так само як і реалізація Мінських домовленостей.

Міжнародні експерти назвати цю зустріч «Нормандія мінус Росія» або «неформальна зустріч союзників». Старший науковий співробітник Європейської ради з міжнародних відносин (ECFR) Густав Грессель (Gustav Gressel) відзначив:

¹ <http://www.president.gov.ua/news/prezident-u-nimechchini-proviv-peregovori-z-donaldom-tuskom-47354>

² <http://www.president.gov.ua/news/lideri-ukrayini-nimechchini-ta-franciyi-obgovorili-pitannya-47358>

³ <http://www.president.gov.ua/news/prezident-pro-zustrich-z-liderami-nimechchini-ta-franciyi-mi-47366>

«Цей формат був покликаний узгодити спільну позицію перед тим, як сперечатися з Путіним, щоб не дати йому відокремити європейців від українців». ⁴

Експерт Гессенського фонду дослідження миру та конфліктів (HSFK) Віра Рогова: «Зустріч без Росії – хороша можливість для Меркель і Макрона висловити критику своєму візаві Порошенко без публічного ослаблення його переговорних позицій». Вона підкреслює, що серед західних лідерів зростає розчарування через корупцію і повільний прогрес українських реформ.⁵ А ці аргументи використовують європейські популісти закликаючи не жертвувати торгівельними відносинами з РФ на користь корумпованої України.

Очевидно, що так званий «Нормандський формат» переговорів є недієвим, та й Путін не виявляє особливого бажання брати у ньому участь. Це у свою чергу свідчить, що він не зацікавлений у врегулюванні конфлікту. Метою Кремля є проведення виборів на окупованих територіях Донбасу та реалізація формули Штайнмаєра, що передбачає одночасне прийняття Верховною Радою поправок до Конституції, за якими Донбас отримає особливий статус, і проведення там місцевих виборів. І тільки потім Росія виведе своїх солдатів і техніку з Донбасу. **А щодо миротворців ООН то Москва вже заявляла, що рішення про миротворців має ухвалюватися не на зустрічах в «Нормандському форматі», а на засіданні РБ ООН. Тобто там, де Росія має право вето.**

Та незважаючи на відсутність бажання у Путіна, Канцлер Німеччини та Президент Франції все таки планують провести наступну зустріч у «Нормандському форматі» за його участю в кінці травня. Тому, зустріч Меркель, Макрона та Порошенка, з однієї сторони, є важливою для України, адже вдалося наперед скоординувати позиції та підготувати підґрунтя для формування порядку денного чергових переговорів вже з Путіним. Також, Києву необхідна підтримка європейських лідерів в імплементації власного бачення миротворчої місії ООН. З іншої сторони, вона не принесла жодних зрушень у вирішенні конфлікту. Країни Європи все ж намагаються посадити Путіна за стіл переговорів та вважають, що без згоди Росії питання з вирішенням конфлікту на Донбасі не вирішиться. Що ж до Росії, то ми вже не раз зазначали, що ця держава розуміє лише силу. Дипломатія України та й Заходу сприймається Кремлем як прояв слабкості.

⁴ <https://bit.ly/2wJEZmM>

⁵ <https://bit.ly/2wJEZmM>

Інші події в ЄС

В Естонії починаються найбільші в історії країни військові навчання НАТО

02.05.2018

В Естонії починаються найбільші в історії країни військові навчання під назвою "Їжак-2018" (Siil 2018), які триватимуть до 14 травня.

Про це повідомляє ERR.

У навчаннях візьмуть участь більше 15 000 військовослужбовців і співробітників силових служб.

У маневрах візьмуть участь військові з Великої Британії, США, Данії, Німеччини, Польщі, Франції, Латвії, Литви, Бельгії, Канади, Фінляндії, Швеції, Грузії, України та Ірландії.

За сценарієм навчань противником виступить вигадана держава Мурінус, яке спробує дестабілізувати ситуацію в Естонії і викликати розкол між державами-членами НАТО.

Основний акцент навчань, які вперше частково пройдуть і на території Латвії, буде зроблений на здатності забезпечити безпеку і захист населення в будь-якій ситуації.

Європейська правда

Brexit: у Британії не проти угоди з ЄС за схемою української асоціації

02.05.2018

Британський міністр з питань Brexit Девід Девіс заявив, що він "не має суттєвих заперечень" проти ідеї угоди про асоціацію між Британією та ЄС, подібну до тієї, що блок має з Україною.

Про це повідомляє [Euractiv](#).

Відповідаючи на запитання комітету Палати лордів з питань ЄС, Девіс заявив, що все залежить від деталей, але "якщо розглядати як концепцію, я не маю суттєвих заперечень проти цього".

"Деякі угоди про асоціацію є кроками до членства", - сказав він комітету, вказуючи на приклад України.

"Це залежить від того, що включено в угоду. Ми б, наприклад, не хотіли, щоб це призвело до компетенції європейської юрисдикції (Європейського суду)", - зазначив він.

Європарламент раніше запропонував, щоб угода про асоціацію між Британією та ЄС після Brexit стосувалася чотирьох основних напрямків - торгівля, зовнішня політика та безпека, внутрішня безпека та "тематична" співпраця.

Девіс підтвердив, що хоче узгодити основні положення нових відносин до жовтня цього року.

Європейська правда

Саміт Україна – ЄС проведуть в Брюсселі 9 липня, перед самітом НАТО

03.05.2018

Європейський союз та Україна попередньо узгодили дату проведення саміту Україна-ЄС, він відбудеться 9 липня.

Цю інформацію підтвердили кілька дипломатичних джерел "Європейської правди" з української сторони. Очікується що дата буде офіційно оголошена протягом найближчого тижня.

Також про це повідомляє брюссельський кореспондент Радіо Свобода Рікард Джозв'як.

"Саміт Україна-ЄС попередньо призначений на 9 липня в Брюсселі", - повідомив він. Також журналіст пожартував з приводу того, що саміт не був заблокований угорською стороною. Як відомо, насправді країни-члени не можуть блокувати проведення таких заходів по лінії ЄС.

Варто зауважити, що 11-12 липня у Брюсселі відбудеться також саміт НАТО, на один із заходів в рамках якого Україна отримала офіційне запрошення.

Тим часом, проведення комісії Україна-НАТО залишається заблокованим через протести Угорщини. Наразі невідомо, чи залишиться Порошенко в Брюсселі в день між самітами.

Європейська правда

Угорщина заявила про шантаж ЄС через пропозицію урізати фінансування

03.05.2018

Угорщина не згодна з пропозицією Єврокомісії скоротити фінансування на розвиток регіонів і заявила, що не поступиться "шантажу".

Про це заявив міністр закордонних справ Угорщини Пітер Сійярто, повідомляє Reuters.

"У Європейському союзі існують договори, в яких чітко вказані права і обов'язки держав-членів ЄС", - заявив Сійярто.

"Ми не згодні з будь-якою пропозицією, що надала б можливість шантажу будь-якої людини стосовно виплати коштів ЄС, які повинні бути надані країнам на основі договорів", - додав він.

Як відомо, Єврокомісія звинувачувала правий уряд прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана в підриві незалежності угорських судів та тиску на ЗМІ. Нагадаємо, Єврокомісія представила новий довгостроковий бюджет на 2021-2027 роки, який вже розрахований на 27 країн – без Великої Британії, яка на той час вийде з ЄС.

ЄК пропонує помірно зменшити фінансування спільної сільськогосподарської політики та політики вирівнювання регіонів ЄС (Cohesion Policy) - приблизно на 5%, а також зміцнити зв'язок між фінансуванням ЄС та верховенством права.

Європейська правда

ЄС витратить майже 20 млрд євро на оборону протягом 7 років

03.05.2018

Євросоюз оголосив про плани витрати близько 20 млрд. євро на оборону в рамках нового довгострокового бюджету на 2021-2027 роки.

Про це повідомляє Euractiv.

У грудні минулого року країни-члени ЄС підписали угоду про співпрацю у галузі оборони, що стало відповіддю на агресивну поведінку Росії та серйозну загрозу кібератак.

Єврокомісія пропонує виділити з нового бюджету 19,5 млрд. євро на оборону протягом семирічного періоду.

Ця сума включає 6,5 мільярдів євро для "військової мобільності" - амбітного проекту, який полегшує переміщення військ та обладнання континентом, що є необхідним для надійного стримування в разі зовнішньої агресії.

Але більша частина грошей - 13 мільярдів євро - перейде до Європейського фонду оборони, створеного в червні минулого року як частина французько-німецьких зусиль, спрямованих на надання блоку нового імпульсу після Brexit.

Фонд отримає 4,1 мільярда євро на дослідження в галузі оборони, зосереджуючи увагу на загрозах, що виникають, і майбутніх загрозах безпеці - наприклад, дослідження з робототехніки та створення безпілотників.

Ще 8,9 млрд. євро допоможуть країнам-членам ЄС співпрацювати у виробництві великої військової техніки, такої як танки та вертольоти.

Тільки три члени ЄС відмовилися підписати угоду про співпрацю у галузі оборони - Данія та Мальта, а також Британія, яка вийде з ЄС наступного року.

Європейська правда

Єврокомісія представила новий бюджет ЄС: гроші в обмін на верховенство права

03.05.2018

Європейська комісія представила проект довгострокового бюджету на 2021-2027 роки, який вже розрахований на 27 країн – без Великої Британії, яка на той час вийде з ЄС.

Про це повідомляє сайт ЄК.

Комісія пропонує довгостроковий бюджет у розмірі 1,135 млрд. євро у зобов'язаннях (виражених у цінах 2018 року) за період з 2021 до 2027 року, що відповідає 1,11% від валового національного доходу 27 країн ЄС.

"Для фінансування нових і невідкладних пріоритетів необхідно збільшити поточний рівень фінансування. Інвестування зараз у такі галузі, як дослідження та інновації, молодь, цифрова економіка, управління кордонами, безпека та оборона сприятимуть процвітанню, стабільності та безпеки в майбутньому. Наприклад, бюджет Erasmus+ та Європейського корпусу солідарності буде подвоєний", - йдеться у повідомленні.

У той же час Єврокомісія визначила сфери, де можна заощадити та підвищити ефективність. Комісія пропонує помірно зменшити фінансування спільної сільськогосподарської політики та політики вирівнювання регіонів ЄС (Cohesion Policy) - приблизно на 5%, - щоб відобразити нову реальність Союзу у складі 27 країн.

"Ця політика буде модернізована, щоб служити новим пріоритетам. Наприклад, політика когезії матиме все більш важливу роль у підтримці структурних реформ та довготривалої інтеграції мігрантів", - зазначили в ЄК. Комісія пропонує скоротити кількість програм більш ніж на третину (з 58 в даний час до 37 у майбутньому), наприклад, шляхом об'єднання фрагментованих джерел фінансування в нові інтегровані програми та радикально оптимізувати використання фінансових інструментів, в тому числі через фонд InvestEU.

"Головним нововведенням у запропонованому бюджеті є зміцнення зв'язку між фінансуванням ЄС та верховенством права. Повага до верховенства права є необхідною передумовою для надійного фінансового управління та ефективного фінансування ЄС. Тому Комісія пропонує новий механізм захисту бюджету ЄС від фінансових ризиків, пов'язаних з узагальненими недоліками щодо верховенства права в державах-членах. Нові запропоновані інструменти дозволять Союзові призупинити, зменшити або обмежити доступ до фінансування ЄС у спосіб, пропорційний характеру, тяжкості та масштабам недоліків верховенства права", - йдеться у повідомленні.

Європейська правда

Лондон використає великі саміти для посилення антиросійського альянсу - ЗМІ

04.05.2018

Велика Британія планує використати низку міжнародних самітів для посилення антиросійського альянсу у відповідь на отруєння колишнього подвійного агента Сергія Скрипаля та його доньки у Солсбері.

Про це повідомляє The Guardian.

Як зазначається, Британія планує використати саміти для закликів до розширеної стратегії протидії російській дезінформації та перегляду традиційного дипломатичного діалогу з Москвою.

Британські дипломати планують використати для цих цілей чотири великі щорічні саміти - G7, G20, НАТО та ЄС.

"Міністр закордонних справ сприймає відповідь Росії на хіматаку в Думі і Солсбері як поворотний момент, і вважає, що існує міжнародна підтримка зробити більше", - сказав представник уряду. "Швидше за все Британія буде просувати питання протидії російській дезінформації та пошук механізму забезпечення відповідальності за використання хімічної зброї" – додав він.

Колішні співробітники міністерства закордонних справ визнають, що у минулому спостерігалось інституційне небажання "дратувати" Росію, однак після отруєння Скрипаля та його дочки Юлії ця позиція зникає.

Як зазначається, у британському парламенті формується міжпартійний альянс, який більше не розглядає питання російської корупції через призму фінансів, а як загрозу безпеці та зовнішній політиці, що вимагає нових санкцій, навіть якщо це призведе до короткострокового економічного збитку для Великої Британії.

Європейська правда

Президент Європарламенту виступив за створення єдиної армії ЄС

04.05.2018

Президент Європарламенту Антоніо Таяні виступив за створення єдиної європейської армії.

Про це він заявив в інтерв'ю Spiegel.

На думку Таяні, ЄС має робити більше для спільної оборони і безпеки.

"Не можна мати спільну зовнішню політику без спільної стратегії у сфері оборони" - вважає президент Європарламенту.

"Європа у довгостроковій перспективі потребує власної армії. Для цього потрібен час, це не станеться вже завтра. Сьогодні у ЄС 28, скоро буде 27 армій, все вони роблять більш-менш однаково" - зазначив він.

За словами Таяні, посилення співробітництва у цій сфері дозволить значно заощадити і бути "активнішими і сильнішими на міжнародній арені".

2 травня Єврокомісія представила проект бюджету ЄС на 2021 - 2027 роки. Згідно з документом, його обсяг буде збільшений до 1279 млрд євро. Бюджет нинішньої семерічки становить 1087 млрд євро. Збільшення витрат в Єврокомісії пов'язують з появою нових завдань у сфері охорони зовнішніх кордонів ЄС, міграції, оборони та субсидування наукових досліджень.

Європейська правда

Криза в Італії: «Рух 5 зірок» не хоче технічного уряду, каже про нові вибори

07.05.2018

Лідер італійського антисистемного "Руху 5 зірок" Луїджі Ді Майо не згоден на формування технічного уряду заради виходу з політичної кризи, що триває вже два місяці.

Про це повідомляє Reuters.

В Італії сьогодні проходить черговий раунд консультацій з президентом Серджіо Маттареллою щодо формування нового уряду. Попередні раунди завершилися безрезультатно.

Після розмови з президентом Ді Майо заявив, що якщо не буде можливості сформувати уряд, заснований на політичній угоді між "Рухом 5 зірок" і ультраправою "Лігою", потрібні будуть повторні вибори.

При цьому він сам готовий відмовитися від своєї попередньої вимоги бути прем'єр-міністром заради формування уряду.

"Якщо є добра воля, уряд все ще можна сформувати" - сказав він, повторивши, що не згоден на коаліційну угоду з головним союзником "Ліги" - партією Сильвіо Берлусконі "Вперед, Італія".

На виборах 4 березня "Рух 5 зірок" посів перше місце серед партій, але правоцентристський альянс отримав найбільше місць у парламенті. Ці політичні сили не домовилися про формування коаліції.

Після цього "Рух 5 зірок" запропонував переговори Демократичній партії, яка стала третьою на виборах.

Демократична партія наполягала на тому, що після поразки на виборах вона піде в опозицію. Проте після зустрічі зі спікером парламенту керівництво партії заявило, що розгляне можливість переговорів з "Рухом 5 зірок", якщо той публічно відійде від "Ліги". Після цього "Рух 5 зірок" підтвердив, що він закінчує контакти з "Лігою". Утім наразі про домовленості партій не повідомлялось.

Європейська правда

У Польщі відкрили антимонопольне провадження через фінансування «Північного потоку - 2»

09.05.2018

Польське Управління захисту конкуренції та споживачів висунуло звинувачення "Газпрому" і ще п'яти компаніям через фінансування газопроводу "Північний потік-2".

Про це заявив голова управління Марек Нехчал, повідомляє RMF24.

На думку управління, шість компаній незаконно утворили консорціум для фінансування будівництва "Північного потоку 2". Незаконно, тому що незважаючи на відсутність згоди польського Управління захисту конкуренції та споживачів у цій справі, вони утворили неформальне співробітництво. Це може означати порушення антимонопольного законодавства.

Нехчал зазначив, що в управління є документи, які дозволяють висунути обвинувачення.

Він також заявив, що "Газпром" та ще п'ять зацікавлених компаній вже отримали рішення управління та мають 21 день для надання пояснень.

За інформацією управління, діяльність шести компаній, на які поширюється провадження, може бути спробою обійти відсутність згоди на створення спілки, що фінансує будівництво газопроводу.

За даними Управління захисту конкуренції та споживачів, за порушення заборони на створення консорціуму без згоди загрожує штраф у розмірі до 10 відсотків обороту.

Проект "Північний потік-2" передбачає будівництво і роботу двох ниток газопроводу загальною потужністю 55 млрд кубометрів газу на рік від узбережжя Росії через Балтійське море до Німеччини.

Супротивники проекту - у тому числі Польща, країни Балтії та Данія - стверджують, що "Північний потік-2" збільшить залежність ЄС від "Газпрому", який вже постачає близько третини об'ємів газу в ЄС.

Європейська правда

ЄС не збирається виходити з ядерної угоди з Іраном попри рішення Трампа

09.05.2018

ЄС залишається відданим ядерній угоді з Іраном і не збирається виходити з неї, незважаючи на рішення президента США вийти з угоди.

Про це заявила високий представник ЄС з питань зовнішньої політики і безпеки Федеріка Могеріні.

"Як ми завжди говорили, ядерна угода не є двосторонньою угодою, і не в силах жодної окремої країни припинити її в односторонньому порядку", - заявила Могеріні після заяви президента США Дональда Трампа щодо ядерної угоди.

"До тих пір, поки Іран як і раніше продовжуватиме виконувати свої зобов'язання, пов'язані з ядерною зброєю, Європейський Союз буде залишатися прихильним до повного та ефективного виконання ядерної угоди", - наголосила вона.

При цьому Могеріні висловила особливу стурбованість оголошенням Трампа щодо нових санкцій і анонсувала консультації з партнерами з цього питання найближчим часом.

Глава Європейської ради Дональд Туск у Твіттері також прокоментував рішення президента США Дональда Трампа про вихід із ядерної угоди з Іраном.

"Політика Дональда Трампа з іранської угоди і торгівлі зустріне єдиний європейський підхід. Лідери ЄС обговорять обидва питання на саміті в Софії на наступному тижні", - написав Туск.

Європейська правда

Представництво ЄС запускає онлайн-проект про переваги співпраці з Євросоюзом

11.05.2018

Представництво ЄС в Україні запускає онлайн-проект про переваги співробітництва Україна-ЄС.

Про це йдеться у повідомленні представництва ЄС.

Метою проекту є інформування українців про діючі програми підтримки та можливості, які ЄС надає Україні.

Проект розробили в рамках національної комунікаційної кампанії представництва ЄС в Україні "Прямуємо разом".

Проект представлений у формі спеціального розділу на порталі МЕТА.ua, який збирає матеріали про підтримку ЄС комплексних реформ та історії успіху українців, які вже відчули переваги допомоги ЄС.

"Європейський Союз всебічно підтримує Україну в реалізації реформ, у той же час надаючи нові можливості українцям у сфері освіти, культури та бізнесу. Нам важливо, аби українці знали, де знайти інформацію, та користувалися цими перевагами", - прокоментував керівник програм співробітництва представництва Європейського Союзу в Україні Беренд де Гроот.

Європейська правда

ЄС ввів санкції проти 5 осіб, відповідальних за російські «вибори» в Криму

14.05.2018

Європейський Союз запровадив санкції проти п'яти осіб, відповідальних за незаконне проведення виборів президента РФ в тимчасово окупованому Криму та Севастополі.

Про це йдеться у повідомленні на сайті Ради ЄС.

"Рада додала п'ятьох осіб до переліку тих, чії дії підривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України...П'ять осіб

займають відповідальні посади у виборчих комісіях Криму або Севастополя", - йдеться у повідомленні.

До санкційного списку потрапили: заступник голови виборчої комісії Криму Інна Гузеєва та секретар комісії Наталія Безрученко, голова виборчої комісії Севастополя Олександр Петухов, його заступник Мирослав Погорелов та секретар комісії Анастасія Капранова.

Відтепер вказаним особам забороняється в'їзд до країн ЄС, а їхні активи в європейських країнах будуть заморожені.

П'ять осіб додали до санкційного списку, в якому вже фігурують 150 людей та 38 організацій, причетних до незаконної анексії Криму та дестабілізації ситуації на Донбасі.

Президент Петро Порошенко привітав рішення Ради ЄС. "Покарання за будь-які незаконні дії проти суверенітету та територіальної цілісності України є неминучим", - йдеться у повідомленні на його сторінці у Facebook.

Європейська правда

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Чи очікуються зміни у політиці «царя»?

7 травня відбулася вже четверта інавгурація Президента Росії Володимира Путіна. Багато політичних експертів прирівняли цю інавгурацію зі сходженням нового царя. Зокрема експерти у Німеччині вважають, що за 18 років правління Путіна виробився своєрідний ритуал, головна мета якого – демонстрація спадкоємності влади.⁶ Штефан Майстер, провідний експерт з Росії в Німецькому товаристві зовнішньої політики (DGAP) з цього приводу відзначив: «У нас працює парламентська демократія. Ані короля, ані імператора немає. Тож таке шоу, повне символізму, суперечило б традиціям і політичній культурі нашої країни - та й демократичній системі загалом»⁷. Нагадаємо і той факт, що церемонія вже вчетверте відбувається саме 7 травня, напередодні Дня перемоги, яку в Росії звикли святкувати помпезно, і зазвичай у супроводі ідеологічної інформаційної кампанії.

Тож чи зміниться курс Кремля з початком четвертого періоду президентства Путіна? У своїй внутрішній політиці Москва, як і раніше, відвертатиме увагу суспільства від економічних проблем, від проблем з порушення прав людини та інших, які більш за все у найближчі роки будуть загострюватися. Кремль продовжить малювати образ зовнішнього ворога у вигляді євроатлантичної спільноти. Це, зокрема, підтверджується тим, що Путін зберігає ту ж вертикаль влади, з приближених осіб, яким він найбільше довіряє. Нинішня модель управління Путіна нагадує модель радянського авторитарного політичного режиму, коли усі рішення приймає одна особа. Російський політик в еміграції Ольга Курносова зазначила «Сьогоднішня Росія набагато більше схожа на Радянський Союз, ніж будь-коли. Власне, якщо говорити про тих людей, які могли б цю систему зрушити, то це мають бути дуже потужні не просто політики, але й люди з дуже серйозним моральним та інтелектуальним досвідом. В Радянському союзі таким був Андрій Дмитрович Сахаров, у Чехословаччині – Вацлав Гавел. Сьогоднішній Росії дуже потрібна людина такого масштабу».⁸ Однак нині, присутність людей такого масштабу як у політикумі так і в громадянському суспільстві Росії не спостерігається. Адже у російському суспільстві сьогодні існує потужний запит на царя, а не на Сахарова чи Гавела.

⁶ <https://bit.ly/2G1o66H>

⁷ <https://bit.ly/2rx2sTo>

⁸ <https://www.radiosvoboda.org/a/29213276.html>

Зважаючи на реальні політичні наслідки дій Путіна, не варто сподіватися, що Кремль змінить свій зовнішньополітичний курс, який був закладений раніше. У регіональному вимірі, Путін не відмовиться від загарбницької політики по відношенню до України. Образ Путіна «миротворця» для електорату та Заходу закінчився після виборів. Можна констатувати, що Схід України буде і надалі знаходитися у стані затяжної кризи, що, власне, є на догоду Путіну. **Потрібно розуміти, що у нинішнього президента РФ є усі інструменти для того, щоб керувати ситуацією на Донбасі. Він буде вдаватися до ескалації чи деескалації відповідно до конкретної ситуації, та відносин із Заходом. Відтак, зважаючи на російську агресію, Україні необхідна окрема стратегія у відносинах з Москвою, яка має базуватися на кількох варіантах розвитку подій:** у випадку повномасштабного наступу Росії, та у випадку продовження війни на виснаження.

Кремль також розглядає Туреччину у якості регіонального союзника, і Україні потрібно враховувати цей факт при формуванні стратегії і тактики двосторонніх відносин з Туреччиною. Принаймні Президент Ердоган може мати вплив на Кремль щодо кримських татар. Окрім того, Росія намагатиметься зберегти вплив у Кавказькому регіоні. Незважаючи на революцію у Вірменії та відставку прем'єра Саргсяна, там зберігаються проросійські настрої. **Росія і надалі житиме цю країну ідеями «Русского мира», та намагатиметься утримувати зовнішню політику Вірменії в руслі своїх власних інтересів. Разом з тим, революція у цій країні свідчить про те, що все ж Єреван шукає альтернативні шляхи розвитку і Україні варто звернути на це увагу та активізувати двосторонні зовнішньополітичні контакти.**

У глобальному вимірі політика Путіна, скоріше за все, теж не зазнає особливих змін. Імперський принцип зовнішньої політики Кремля відчуватиме увесь Світ. Це і Близький Схід, і Євразія, і, виходячи з попередніх прецедентів, країни Заходу. **Адже Кремль, намагається закріпитись у якості глобального гравця.** Інструменти і засоби, які для цього використовуються, це вже інше питання. **Разом з тим, Росія продовжуватиме нагнітати ситуацію у Європі та нівелювати європейські цінності. З огляду на те, що світова спільнота вже збагнула усю силу деструкції, якою володіє Путін, Україні слід не втратити шанс і налагодити більш тісний, секторальний діалог з Заходом щодо протидії таким деструкціям. Разом з тим необхідно зберегти солідарність ЄС у послідовній підтримці України.**

Двосторонні відносини

США

Президент провів зустріч із Помічником Державного секретаря США

02.05.2018

Президент України Петро Порошенко прийняв Помічника Державного секретаря США Весса Мітчелла.

Під час зустрічі було обговорено безпекову ситуацію на Донбасі та необхідні першочергові кроки з метою досягнення прогресу у мирному врегулюванні. Скоординовано підходи щодо реалізації ініціативи з розміщення миротворчої місії ООН на Донбасі, включно з неконтрольованою ділянкою українсько-російського державного кордону.

Наголошено на відповідальності Росії за повне виконання Мінських домовленостей та відповідно необхідності продовження санкцій проти РФ до відновлення суверенітету і територіальної цілісності України, включно з Кримом. Глава держави закликав американську сторону до більш активного залучення до питання звільнення українських політв'язнів, які утримуються в російських тюрмах, та українських заручників.

Петро Порошенко висловив вдячність американській стороні за тверду і рішучу підтримку у боротьбі з російською агресією. Підкреслено важливість надання Україні військової допомоги та відзначено рішення Вашингтону щодо постачання оборонних озброєнь.

Сторони скоординували кроки із протидії будівництву проекту «Північний потік - 2».

Петро Порошенко поінформував американську сторону про досягнутий прогрес у реалізації реформ в Україні, зокрема у сфері безпеки і оборони, боротьби з корупцією.

Президент України та Помічник Державного секретаря обговорили питання розвитку двосторонніх політичних контактів та активізації торговельно-економічної співпраці.

Інтернет-представництво президента України

Японія

Зустріч Заступника Міністра закордонних справ України Сергія Кислиці з Послом Японії в Україні Шігекі Сумі

04.05.2018

4 травня 2018 року Заступник Міністра закордонних справ України С.О.Кислиця прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Японії в Україні Шігекі Сумі.

Графік двосторонніх політичних контактів на різних рівнях, регіональна безпекова ситуація, а також взаємодія в міжнародних організаціях були серед основних питань, що обговорювались в ході бесіди.

З боку української сторони було відзначено важливість підтримки регулярного політичного діалогу як основи для успішної реалізації проектів у практичних сферах.

Посол Японії в Україні підтвердив незмінність позиції його держави з ключових для нашої країни питань, а також налаштованість на динамічну розбудову взаємин з Україною.

МЗС України

Болгарія

Президент провів зустріч із Прем'єр-міністром Болгарії

10.05.2018

Президент України Петро Порошенко під час візиту до Німеччини провів зустріч із Прем'єр-міністром Болгарії Бойко Борисовим.

Сторони обговорили питання двостороннього порядку денного.

Президент України та Прем'єр-міністр Болгарії скоординували питання підготовки до Саміту Україна-ЄС. Болгарія з 1 січня 2018 року головує в Європейському Союзі.

Глава Української держави запросив болгарського прем'єра відвідати Україну з візитом.

Інтернет-представництво президента України

Словенія

Україна за останні 4 роки дуже просунулась вперед – Президент Словенії за результатами переговорів з Головою Української держави

11.05.2018

Президент України Петро Порошенко та Президент Словенії Борут Пахор обговорили широкий спектр питань двостороннього співробітництва.

«Я бачу, що ваша держава, з часу мого минулого візиту чотири роки тому, дуже і дуже просунулась. Україна вже вийшла з економічної кризи і зараз розвивається дуже швидкими темпами», - зазначив Президент Словенії, відзначивши заслуги команди Президента і Уряду.

Петро Порошенко зазначив, що йому надзвичайно приємно вітати у Києві доброго друга України Президента Республіки Словенія: «Інтенсивність контактів між Україною та Словенією зараз безпрецедентно висока». Він також нагадав про візит пана Борута Пахора на інавгурацію Президента України в 2014 році та зустрічі лідерів двох країн в 2015, 2016, 2017 роках і сьогодні відбувається перший візит після переобрання Президента Словенії.

Під час переговорів Президенти детально зупинились на реалізації домовленостей і спільної декларації, підписаної в 2016 році.

«Все, про що ми домовлялися і домовляємось ми втілюємо в життя», - наголосив Петро Порошенко, нагадавши, зокрема домовленість щодо запуску прямого авіасполучення між Києвом та Люблянєю.

Президент України подякував за реалізацію домовленості 2016 року про запровадження міжнародного трастового фонду НАТО із підвищення рівня безпеки людини, де Словенія є ведучою країною. Лідери України та Словенії обговорили співпрацю з НАТО, в тому числі щодо підготовки до саміту НАТО, який відбудеться в Брюсселі в липні. «Координація наших дій включно з поглибленням інтеграції, включно з проведенням реформ щодо того, щоб Україна набула плану дій щодо членства в НАТО є надзвичайно важливою», - наголосив Петро Порошенко.

Співрозмовники також обговорили питання підготовки до саміту Україна-ЄС. «Підтримка Словенії тут є надзвичайно важливою, бо нам потрібна нова і амбітна програма подальшої співпраці з ЄС включно з участю України в цифровому союзі, в енергетичному союзі, обговорення розширення інших сфер нашої діяльності, в тому числі і Митний Союз, Шенгенський та інші позиції, які дають нам чітке завдання щодо подальшого просування України у співпраці з ЄС», - наголосив Глава Української держави.

У свою чергу, Президент Словенії Борут Пахор зазначив: «Словенія абсолютно підтримує Україну на її шляху європейської інтеграції, тому що Україна

є великою суверенною і незалежною державою. Україна сама має право вирішувати – куди їй йти і що робити. І ми, будучи країною-членом ЄС і НАТО, абсолютно стоїмо за це».

Значна частина переговорів була присвячена економічній співпраці. «Мені приємно наголосити, що за 2017 рік товарообіг між Україною і Словенією зріс на 31%. 31% - це є та характеристика ефективності поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, яка реалізується через конкретні двосторонні відносини», - зауважив Глава Української держави. За його словами, словенський бізнес, в тому числі малий та середній бізнес, бере активну участь в інвестиціях в Україну - виграє тендери, зокрема ті, що оголошуються муніципалітетами, суб'єктами місцевого самоврядування за проектами світового банку. «Словенські фірми не просто перемагають, а реалізують знання, досвід, сучасні технології», - зауважив Петро Порошенко.

Президент Словенії позитивно оцінив тенденції в економічній співпраці. «Ми й далі будемо щиро підтримувати один одного і спонукати наші держави до співпраці. Після тих важких років економічної кризи і після такої важкої окупації Російською Федерацією частини території - це для вас є дуже важливим», - додав Борут Пахор.

За результатами сьогоднішніх переговорів у Києві було підписано Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Міністерством економічного розвитку і технології Республіки Словенія щодо поглиблення економічного співробітництва, а також Меморандум про взаєморозуміння та науково-технічне співробітництво між Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру та Службою геодезії та картографії Республіки Словенія.

Інтернет-представництво президента України

Норвегія

Норвегія залишається відданим партнером України на шляху її європейських та євроатлантичних прагнень – Державний секретар МЗС Норвегії

14.05.2018

«Норвегія залишається відданим партнером України на шляху її європейських та євроатлантичних прагнень. Підтримка України має залишатись серед першочергових питань порядку денного міжнародної спільноти», заявив Державний секретар Міністерства закордонних справ Норвегії Аудун Халворсен 14 травня ц.р. під час зустрічі з заступником Міністра закордонних справ України Сергієм Кислицею.

Учасники зустрічі констатували високу активність двостороннього партнерства, зокрема у сфері політичного діалогу. Користуючись нагодою, норвезька сторона підтвердила наміри Голови Стортингу (парламенту) Норвегії Торе Вілхелмсен Трьоен та Міністра закордонних справ Норвегії Іне Еріксен Сьорейде здійснити офіційні візити в Україну у другому півріччі ц.р. Також було відзначено позитивні тенденції у сфері двосторонньої торгівлі та поступове зростання обсягів норвезьких інвестицій в українську економіку за підсумками 2017 року.

Торкнувшись питань взаємодії України та Норвегії у багатосторонніх форматах, С.Кислиця окремо подякував норвезькій стороні за надану фінансову підтримку у розмірі 4,6 млн. євро в рамках «Плану дій РЄ для України на 2018-2021 рр.». У свою чергу А.Халворсен висловив готовність і надалі надавати практичну допомогу з метою імплементації системних реформ в Україні.

Норвезьку сторону було поінформовано про зусилля керівництва України з метою імплементації Мінських домовленостей та перспектив започаткування миротворчої операції ООН на сході нашої держави. Крім того, сторони обговорили співпрацю у рамках НАТО, у т.ч. у контексті підготовки до наступного Саміту Альянсу в липні ц.р. у Брюсселі.

Відбувся також обмін думками з актуальних міжнародних питань.

МЗС України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Гібридна війна: опір чи потурання?

Про гібридну війну Росії вже проведено ряд досліджень, однак, її методи залишаються ефективними не тільки в Україні але й у Світі.

9 травня Україна святкувала День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Ця дата є дуже вигідною для російських інформаційних маніпулювань, які вдало поєднують мікс гасел минулого і сучасного підмішаних на ідеологічній основі. У цей день в Україні пройшли акції так званого «Безсмертного полку». У Києві така акція зібрала близько 2 тисяч учасників.⁹ Як відомо, **організатором цього шоу у столиці став директор Російського центру науки та культури у Києві Костянтин Воробйов. Виникає питання, чому цей «спонсор» досі має право в'їзду в Україну і чому досі діють такі організації?** Адже навіть президент піддав ці акції критиці через політичну заангажованість та витончений спекулятивний характер, організованість та можливий примус до участі.¹⁰

У той же час, у акції «Безсмертного полку» взяли участь і представники УПЦ МП. Колаборанти окупаційного режиму – телеканал «Інтер» теж відзначився антиукраїнською риторикою та трансляванням пропагандистського концерту 9 травня, за що накликав гнів громадськості. Національна рада з питань телебачення і радіомовлення перевіряє «Інтер» на предмет порушення законодавства в ефірі 9 травня. У заяві регуляторного органу з цього приводу йдеться, що надійшли звернення СБУ, скарги громадян, а також заява однієї з партій. Автори листів стверджують, що концерт «Перемога. Одна на всіх», показаний на «Інтері», принижує гідність громадян України, розпалює ворожнечу і закликає до підризу цілісності держави.¹¹

Нагадаємо, «Безсмертний полк» - російська пропагандистська громадська організація. Зареєстрована 2011 року в Томську (Росія) трьома журналістами. Організацією проводяться однойменні акції-марші з портретами та виступами-вшануванням учасників війни.

⁹ <https://tsn.ua/kyiv/marsh-bezsmertnogo-polku-v-kiyevi-piketuvali-komp-yuterni-geroyi-1152504.html>

¹⁰ <https://znaj.ua/society/sponsoru-bezsmertnogo-polku-v-ukrayini-vlashtuvaly-smerdyuchyj-dush-video>

¹¹ <https://www.nrada.gov.ua/interu-pryznachenno-pozaplanovu-perevirku-za-rezultatamy-monitoryngu-efiru-telekanalu-9-travnnya/>

Такі маніпулювання 9 травня відбулися і в ряді інших європейських міст. А МЗС Молдови, закликала так звану Оперативну групу російських військ (ОГРВ) в Придністров'ї не брати участі у військовому параді з нагоди 9 травня. Згідно з повідомленням, інформація про організацію військового параду 9 травня була опублікована в місцевій пресі. Міністерство заявило, що «не схвалює рішення і ставлення військового командування ОГРВ, і закликає владу Російської Федерації утриматися від військових дій, що демонструють зухвалий характер стосовно конституційності Республіки Молдова», - йдеться у заяві.¹²

У Росії ж «День перемоги», у журналістських та експертних колах його просто назвали «победобесіє», відзначили помпезним парадом. Так Путін потішив свій електорат, підбадьоривши гаслом «деды воевали», яке власне, є одним зі стовпів путінської пропаганди. Очевидно, що в російському суспільстві досі діє принцип «хліба і видовищ». Такі видовища прикривають Путіна від протестних настроїв всередині країни, зовнішньополітичного напруження з рештою Світу (окрім авторитарних режимів) та підживлюють віру у «божественну велич Росії». Найгірше те, що вони мають попит у російському суспільстві.

Прокремлівські ЗМІ розносять цю викривлену російську пропаганду, та деформоване світосприйняття не тільки в межах власної країни а й по усьому світі. У січні 1995 року Джон Ллойд, кореспондент Financial Times у Москві застерігав: **«Росія повернулася до безсоромної брехні та зухвалої пропаганди, повзучого авторитаризму, який ще не повністю охопив громадські інституції, але згодом зробить це»**.¹³ Саме ці процеси ми спостерігаємо зараз. Україна, стала чи не найпершою жертвою таких інформаційних маніпуляцій, що призвело до непоправних втрат. І ці інформаційні атаки не припиняються й нині.

До прикладу 15 травня відповідно до заяви речниці СБУ, співробітники Служби безпеки України спільно з Прокуратурою АР Крим розкрили діяльність мережі медіа структур, підконтрольних Російській Федерації. Правоохоронці встановили, що вони використовувались країною-агресором у рамках гібридної інформаційної війни проти України.¹⁴ Йдеться про «РИА новости - Украина». Підозрюють, що там працював офіс «Russia Today». Правоохоронцями затримано Кирила Вишинського, журналіста «РИА новости - Украина». Сайт «Миротворець» повідомляє, що у 2014 році він був нагороджений медаллю РФ «За заслуги перед Отечеством» та «объективное освещение событий в Крыму».¹⁵

Зважаючи на усі ці факти, залишається багато питань до керівництва України. Чому взагалі прокремлівські ЗМІ мають право працювати на території України? Саме такі події розкривають глибокі прогалини у забезпеченні національної безпеки та інформаційної як її складової. Проблема в тому, що ці факти ще раз доводять – влада, у тому числі СБУ, силові органи діють з позиції мирного часу, що є неприпустимим у сучасних умовах війни. Така бездіяльність – це злочин проти України, що прирікає її на поразку у всіх відношеннях. Саме через бездіяльність держави, з'явилися націоналістичні рухи та об'єднання громадян, які часто критикують у ЗМІ. Так, їх дії часто носять радикальний характер. Проте, у такій ситуації на більшу критику заслуговує керівництво держави, яке за 4 роки війни дозволяє діяльність на території України кремлівських, заідеологізованих

¹² <http://ustymenkooleh.patrioty.org.ua/blogs/zipsuvaly-vse-pobiedobiesiie-kyshyniv-zvernuvsia-domskvy-z-pryvodu-paradu-v-okupovanomu-prydnistrovi-228607.html>

¹³ <https://www.radiosvoboda.org/a/28474561.html>

¹⁴ <https://www.facebook.com/giolena11/posts/1652230081492130>

¹⁵ <https://psb4ukr.org/criminal/vyshinskij-kirill-valerevich/>

інформаційних ресурсів, які підбивають цілісність нашої держави та підбурюють суспільство до розколу.